

## Uvod u kolegijalno opažanje nastavnog procesa

Što je naš posao i kako smo ga naučili raditi? Odgovor većine visokoškolskih nastavnika bio bi da se naš posao uglavnom sastoji od nastave i znanosti, a naučili smo ga kroz praksu i gledajući kako to rade stariji kolege. Kad je riječ o znanosti, dobivali smo manje-više jasne povratne informacije: recenzije na radove koje smo slali u časopise, prihvaćanje ili neprihvaćanje znanstvenih projekata koje smo predlagali, a većina je prošla i izbore u znanstvena zvanja pa su kompetentna povjerenstva ocjenjivala našu znanstvenu produkciju. Ponekad nam se te povratne informacije nisu svidjele, ali većina nas će priznati da su spomenuti znanstveni radovi nakon prihvaćanja recenzentskih primjedbi bili bolji i razumljiviji, a iz odbijenih projektnih prijedloga naučili smo kako ih pisati jasnije i smislenije. U svom znanstvenom radu spremni smo čuti opažanja drugih i učiti iz njih.

A kako stoje stvari s nastavom? Što je visokoškolska nastava, učili smo tijekom studija od svojih profesora, a kad smo počeli raditi kao asistenti, upute za rad ovisile su o dobroj volji naših mentora. Rijetki su imali prigodu učiti na seminarima ili radionicama koji se bave visokoškolskom nastavom ili dobivati jasne i strukturirane povratne informacije od kolega asistenata i nastavnika. Danas sustavno dobivamo povratne informacije od studenata i u skladu s njima možemo donekle mijenjati nastavu, ali studentska perspektiva je nešto drukčija od nastavničke ili od perspektive naših kolega.

Ne zaboravimo da je nastavničko zanimanje zapravo usamljениčko – rijetko nastavnici imaju prigodu raditi nastavu u paru ili u manjoj skupini pa onda dobiti povratnu informaciju o svom radu od kolega. Najčešće ne dobivamo komentare sustručníjaka, za razliku od većine drugih zaposlenika koji svoj posao danas obavljaju timski pa imaju priliku dobiti osvrt na svoj doprinos od ostalih članova tima. Neki smatraju da nam komentari ili uvid drugih u našu nastavu ni ne trebaju jer sveučilišni nastavnici imaju autonomiju. Točno je da sveučilišni nastavnici imaju pravo na autonomiju u istraživačkom radu, ali nastava je uvelike zadana odobrenim programom studija i podložna je provjeri kvalitete. Naša je autonomna odluka koje ćemo nastavne metode koristiti da bismo ostvarili

zadane ishode, odnosno kako ćemo provjeravati i vrednovati ostvarenje ishoda, ali smo ujedno i odgovorni za to da naši studenti kroz kvalitetnu nastavu steknu odgovarajuće kompetencije.

Dakle, ostaje pitanje kako dobiti mišljenje kolega nastavnika i kako ga koristiti? Trebaju li visokoškolske institucije omogućiti nastavnicima kolegijalno opažanje ili je to odgovornost samih nastavnika? Jesu li kolegijalno vrednovanje i opažanje ista stvar?